

kk.64./külpolitikai.....folyt./-a

- 51. kim de dzsung
- 52. szovjet-olasz együttműködés - izvesztyija
- 53. rhodésia
- 54. tanaka nyilatkozata
- 55. kiállítás moszkvában a szépművészeti muzeum anyagából
- 56. tyazselnyikov - arafat
- 57. kínai tömegszervezetek
- 58. szkp - bangladesi kp
- 59. rövid hírek
belgrád: kubai külügyminiszterhelyettes
washington: radford
bonn: hadgyakorlatok
róma: de sica
- 60. kínai bombázók pakisztánnak
- 61. kambodzsa - vdk-nyilatkozat - szihanuk-interju
- 62. apartheid-bizottság
- 63. közel-keleti hírek
- 64. hírjegyzék

..-

- v é g e -

- 48 -

22.00/a

221°

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: lehel miklós
szerkesztették: sebestyén tibor
kopreda dezső
pirityi sándor
németh gyula

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i k ü l f ö l d i h i r e k

1973. augusztus 18.

kk. 1. várható

by/e sn

1973. augusztus 18. szombat /mti/

uj delhi:

indiai-pakisztáni tárgyalások kezdődnek

santiago:

belpolitikai fejlemények

..-

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk. 2. heti várható

by/e sn

1973. augusztus 18. /mti/

aug. 21. kedd

ndk-nszk jogsegélyügyi tárgyalások berlinben
a genfi leszerelési értekezlet 623. ülése
az argentinai kp kongresszusa /péntekig/

aug. 22. szerda

ndk-nszk tárgyalások

/folyt.köv./
7.20/e

- 1 -

I. 7^o40

kk. 2. /heti...folyt./e

aug. 23. csütörtök

a difk és saigon képviselőinek találkozója
a leszerelési értekezlet 624. ülése
kohl-bahr találkozó
brandt és a holland kormányfő találkozója bonnban

aug. 24. péntek

az argentinai kp kongresszusának záróülése

aug. 25. szombat

nincs előrejelzés

kk. 3. déry regénye - csehül

fn/e sn

p r á g a , 1973. augusztus 18. /mt1/

a prágai odeon kiadó gondozásában cseh fordításban megjelent déry tiber „a kiközösítő”, című regénye. a prace című napilap ebből az alkalomból közölt recenziója többek között megállapítja: „kárhuzatos módon nem ismerjük eléggé a magyar irodalmat, s így megtörténik, hogy gyakran késve érkezik el hozzánk olyan érték, amely déli szomszédunk határain túl is nagy visszhangot keltett. ez a helyzet déry tiber esetében, aki a magyar próza legjelentősebb képviselői közé tartozik. igaz, hogy 1965 óta csehszlovákiában megjelent két novelláskötete és a „g. ur x.-ben”, című regénye. ám „a kiközösítő”, amely 1966-ban jelent meg magyarországon, s amely talán eddigi leginkább figyelemreméltó alkotása, csak idén kerül a csehszlovák olvasók kezébe.

a kritikus részletesen ismerteti a könyv tartalmát, s hangoztatja, hogy dérynek ez a műve lebilincseli valamennyi komoly olvasóját. /flesch/

7.22/e

- 2 -

Fi 7.45

kk. 4. indopak

se/sp/e

uj delhi - islamabad, 1973. augusztus 18. /mt1/

uj-delhiben szombaton délelőtt ismét összeült india és pakisztán küldöttsége, hogy folytassa az 1971-es háboru óta függőben lévő problémák, mindenekelőtt a hadifoglyok hazatelepítésének megvitatását.

a pakisztáni tárgyalóküldöttséget aziz ahmed külügyi államminiszter, az indiait p.n. haksar, indira gandhi miniszterelnök személyes megbízottja vezeti. a megbeszéléseket a két fél a múlt hónapban kezdte meg pakisztánban. a küldöttségek vezetői kifejezték reményüket, hogy tárgyalásaik alapján sikerül rendezni a legfontosabbnak tekintett hadifogoly-kérdést, az indiában lévő ~~indiai~~ pakisztáni hadifogoly hazatérésének ügyét. a mostani megbeszélésen feltehetően szóba kerül azoknak a pakisztániaknak a sorsa is, akiket bangladesben akarnak bíróság elé állítani az 1971-es háboruban elkövetett vérengzések miatt. $\angle 90,000$

zulfikar ali bhutto pakisztáni miniszterelnök pénteken kijelentette, még nem értek meg a feltételek arra, hogy hatályon kívül helyezték az 1971-es indiai-pakisztáni háboruban bevezetett rendkívüli állapotot. a kormányfő szerint ennek az az oka, hogy pakisztánban és külföldön bizonyos erők „még mindig összeesküvést szőnek”, továbbá, hogy india eddig nem engedte szabadon a pakisztáni hadifoglyokat. /reuter, upi/

kk. 5. skylab

se/sp/e sn

h o u s t o n , 1973. augusztus 18. /mt1/

nagytakarításra és egyéb „háztartási munkákra”, fordítják a mai napot a skylab-ürlaboratórium lakói, bean, garriott és lousma. ha idejük marad, ezek után pihenhetnek is.

a houstoni űrkutatási központban közölték, hogy a három űrhajós a feladatok 90 százalékának tett eleget, csaknem teljesen elvégezte a mai napig teljesítendő munkát, jóllehet súlyos technikai problémákkal kellett megküzdenie.

bean pénteken ismét felpróbálta a rakéta-hátizsákot, amely igen hasznos lehet a jövőben fellövendő asztronauták űrsétáihoz, az űrben végzett foglalatokhoz.

/folyt.köv./
8.28/e

- 3 -

Fi 8.40

kk 5. /skylab...folyt./e

ezt a hátizsákot azonban csak olyan öltözetben lehet viselni, amelyet hűtőberendezéssel láttak el, s az űrhajós panaszkodott, hogy az oxigént és a kábeleket vezető „köldökzsinór”, olyan, mint egy merev póráz, alig tud tőle szabadon mozogni. garriott pénteken rádióbeszélgetést folytatott Edward Gibsonnal, a november 9-én a Skylabra induló légénység tudományos szakértőjével. tájékoztatta őt a nap megfigyelésével kapcsolatban végzett kísérleteiről és a berendezések használatával kapcsolatos tapasztalatokról.

az űrhajósok szombatra és vasárnapra színes tv-közvetítést terveznek a Skylab fedélzetéről: a „műsort”, képszalagra rögzítik, majd továbbítják a földre, amikor a Skylab adótávolságon belül lesz.

bean vasárnap valószínűleg kipróbálja a televízió nézői előtt a rakéta-cipőket, amelyek szintén megkönnyítik az asztronauták helyváltoztatását a súlytalanság állapotában.

a Skylab második légénysége egyébként 59 napig tartó küldetésének vasárnap már a negyedik hetét kezdi meg. /upi, reuter/
-.-

kk. 6. közel-keleti hírek

hf/hf/e sn

1973. augusztus 18. /mti/

w a s h i n g t o n

az amerikai külügyminisztériumban pénteken közölték, hogy az egyesült államok és szaúd-arábia megbízottai megkezdték a szaúd-arábiának felajánlott f-4-es phantom vadászbombázók eladásával foglalkozó tárgyalások előkészítését. a tervek szerint a tárgyalásokat szaúd-arábiában folytatják majd. a szóbanforgó repülőgépeladásról két hónappal ezelőtt volt először szó, amikor washingtonban bejelentették, hogy az egyesült államok hajlandó modern vadászbombázókkal ellátni a szaúd-arábiai légierőt. a hír annak idején óriási tiltakozást szült Izraelben, amelynek tudvalevően szinte teljes hadifelszerelését az egyesült államok szállította.
/ap/
/folyt.köv./
8.40/e

- 4 -

Fi 8:50

kk. 6. /közel-keleti...folyt./e

b e i r u t

a le matin an-nahar ^(arab) report című libanoni hetilap pénteken megjelent számában arról tájékoztat, hogy egyes hírek szerint husszein jordániai uralkodó visszavonni készül az egyesült arab királyság felállítására 1972 márciusában beterjesztett tervét. a sok vitát kiváltó javaslat annakidején egyiptom és Jordánia viszonyának megromlásához vezetett, s most hogy a két állam között újra közeledés tapasztalható, a király - állítólag - hajlandó lemondani a tervről. az ugynevezett keleti front kérdésében azonban - mutat rá a lap - a lassu közeledés ellenére sem várható egyelőre lényeges változás Jordánia részéről, s a palesztinai ellenállási mozgalom megítélésében Jordánia továbbra is negatív állásponton van. /afp/

d a m a s z k u s z - k a i r ó

„minden jel arra mutat, hogy a mea boeing gépének eltérítését az izraeli titkosszolgálat aprólékosan kidolgozta, s végrehajtója egy izraeli ügynök volt, - hangoztatta péntek délutáni kommentárjában a „palesztin forradalom hangja”, nevű rádióadó, amely Damaszkuszról sugározza adásait. a rádió hírmagyarázatában emlékeztetett arra, hogy az elrabolt Caravelle gép utasaival újságírók nem találkozhattak, a boeing esetében pedig szabadon tárgyalhattak velük. ez a palesztinai adó szerint azt bizonyítja, hogy az izraeliek az egy héttel ezelőtt végrehajtott arcátlan akció következtében kialakult kedvezőtlen képet akarták valahogy megszépíteni. /afp/

a kairói napilapok szombati számukban ismét visszatérnek a csütörtökön este lezajlott géprablásra, s egyetértenek abban, hogy a tettét „izraeli ügynök”, hajtotta végre. az al ahrám az eset kapcsán sürgeti a nemzetközi szervezeteket, hozzanak szigorú intézkedéseket az izraeli agresszor ellen. /ap/

-.-

8.43/e

- 5 -

Fi 8:55

kk. 7. pravda - izraeli politika

hf/hf/e sn

m o s z k v a , 1973. augusztus 18./taszsz/

„tel-aviv agresszív irányvonala, bármilyen konkrét cselekményekben fejeződik is ki, nem hoz és nem is hozhat sikert az izraeli expanziós politika híveinek,, - állapítja meg szombati számában a pravda.

vlagyimir pereszada, a lap szemleirója a biztonsági tanácsnak az izraeli légikalóz-akció ügyében hozott határozatát kommentálva hangsúlyozza, hogy az egyhangú szavazással jóváhagyott dokumentum jelentősége túlnő a konkrét akció elítélésének keretein. „ebben az esetben - írja - nagyobb jelentőségű tényről van szó, arról a nyilvánvaló elszigeteltségről, amelybe az agresszív irányvonalat folytató izrael került a nemzetközi érintkezés normáit veszélyeztető, államilag jóváhagyott terrorizmus alkalmazásával,,.

a cikkirőezután így folytatja:

az izraeli vezető körök külpolitikájának továbbra is egyik alapvető célkitűzése, hogy erőszakos módon uralkodó pozícióra tegyenek szert a közel-keleten.

a tel aviv-i militarista körök mesterkedései, hogy minden eszközzel megőrizzék és felszítsák az agresszió egyik utolsó tüzfószkét, óriási veszélyt jelent a béke ügyére nézve. ezekhez a kísérletekhez ugyanis a legmagasabb szintű izraeli jobboldali vezetés a legreakciósabb imperialista köröktől nyer támogatást, azoktól, akik szuronyt szegeznek a nemzetközi enyhülés folyamata ellen.

„az az ostoba politikai zsákutca, amelybe a vezető körei taszítják izraelt, súlyos következményekkel járhat az ország népe számára,, -, fejeződik be a pravda cikke. /mti/

...-

8.55/e

- 6 -

Fi 9'05

kk. 8. chile

mj/nm/e sn

s a n t i a g o , 1973. augusztus 18. /mti/

santiagoóban közzétették a népi egység országos politikai bizottságának nyilatkozatát, amely felhívással fordul a chilei dolgozókhoz, valamennyi hazafihoz, hogy mozgósítsák erőiket a nép demokratikus vívmányainak és a haladó társadalmi-gazdasági folyamat védelmére. minden chilei hazafinak - hangzik a nyilatkozat - az ország függetlenségének védelmére kell összpontosítania erejét a fasiszta elemek fenyegetésével szemben.

a dokumentum mélységesen elítéli eduardo frei egykori elnöknek, a szenátus jelenlegi elnökének nyilatkozatát. frei szavait, amelyek gyakorlatilag egyet jelentenek a terrorcselekmények támogatásával, az el mercurio című jobboldali lap közölte.

a chilei kormány energikus intézkedésekkel látott hozzá a szállítványozók sztrájkja miatt megbénult közlekedés elindításához. a kormány legutóbbi ülésén bejelentették, hogy a sztrájkoló fuvarozóktól történt teherautó-elkobzások során az országban összeütközések nem történtek.

a kormány főttkársága tájékoztatta az ország közvéleményét arról, hogy tanulmányozzák néhány magánfuvarozó vállalat kisajátításának kérdését. a kabinet elhatározta azt is, hogy törvénytervezetet terjeszt a parlament elé. ez szigorú büntetést irányoz elő azok számára, akik felforgató és szabotázsakciót szerveznek az energiaszolgáltató ipar, az ivóvízellátási objektumok és más szolgáltatói központok ellen. ugyancsak szankciókat helyez kilátásba a törvénytervezet az ipari és mezőgazdasági üzemek berendezéseinek rongálói ellen.

az immár több mint husz napja folytatódó törvénytelen fuvarozói sztrájk tetemes károkat okoz a chilei gazdaságnak. gonzalo martner, az országos tervfőigazgatóság /odeplan/ igazgatója sajtóértekezleten közölte, hogy a károk már többszáz millió escudóra tehetők.

dr. salvador allende köztársasági elnök szombaton úgy rendelkezett, hogy a hét végén valamennyi állami alkalmazott dolgozzék, s ezzel is próbálja ellensúlyozni a törvénytelen sztrájk következtében kialakult jelentős gazdasági veszteséget.

/folyt.köv./
9.10/e

- 7 -

Fi 9'20

kk. 8. /chile...folyt./e

a moszkvai pravda szombati számában azokról az önkéntesekről ír, akik chile különféle vidékein hazafias kötelességüknek eleget téve, szinte megállás nélkül dolgoznak. a sokszor életüket kockáztató munkások, alkalmazottak, egyetemisták és háziasszonyok önkéntes brigádokat alakítva szervezték meg az áruk ki- és berakását a vasutállomásokon és a raktárakban. a pravda tudósítója hangsúlyozza, hogy a vandál terrorakciók nem érik el céljukat, nem félelmet, hanem felháborodást keltenek a chilei lakosság körében. ipari vállalatok kollektívái, szakszervezetek és társadalmi tömegszervezetek követelik a bűnösök legszigorubb megbüntetését.
/taszsz, upi/

kk. 9. indokina

ma/e sn

1973. augusztus 18. /mti/

p h n o m p e n h

a kambodzsai felszabadító erők pénteken előretörték a phnom penh-től 80 kilométernyire lévő kompong cham tartományi székhely felé és elfoglalták a várostól néhány mérföldnyire lévő troeung erődítményét.

a kambodzsai főváros körül viszonylag nyugodt volt a helyzet. a hírügynökségek lehetségesnek tartják, hogy a felszabadító erők taktikai okokból távolabb húzódtak a várostól a déli fronton.

phnom penh felett folytatták repüléseiket az állítólag fegyvertelen phantom típusú amerikai vadászbombázók, amelyek amerikai közlés szerint felderítést végeztek a főváros környékén. a kambodzsai légierő t-28 típusú légcavaros bombázói a fővárostól északra légitámadásokat hajtottak végre. /afp, reuter/

s a i g o n

a saigoni fél magatartása miatt zsákutcába jutott a dél-vietnami kétoldalu katonai vegyesbizottság munkája -, jelentette ki szombati rövid sajtóértekezletén vo dong giang ezredes, a difk küldöttségének helyettes vezetője.

az elmúlt négy hétben nem sikerült előrejutni sem a tűzszünet hatékony betartásának, sem a polgári és katonai foglyok szabadonbocsátásának kérdésében -, mondotta az ezredes és hangsúlyozta, hogy a helyzetért teljes mértékben a saigoni kormányt terheli a felelősség. /afp/

- 8 -

9.15/e

9.30

kk. 10. algiri csucs

se/sp/e sn

algir - new york, 1973. augusztus 18. /mti/

nguyen huu tho, a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány konzultatív tanácsának elnöke vezeti azt a küldöttséget, amely szeptemberben résztvesz az el nem kötelezett országok algiri csucstalálkozóján.

erről a difk elnöke üzenetben tájékoztatta bumedien algériai elnököt pénteken.

algéria new york-i ensz-képviselője pénteken levelet adott át kurt waldheim titkárságának, amelyben az algériai kormány meghívja a világszervezet főtitkárát, vegyen részt az el nem kötelezettek csucsértekezletén. waldheim előreláthatólag hétfőn válaszol a meghívásra. /afp/

kk. 11. kincskeresők kudarca

se/sp/e sn

fairhaven /massachusetts/, 1973. augusztus 18. /mti/

felhagytak vállalkozásukkal azok az amerikai kincskeresők, akik meg akarták kaparintani az andrea doria nevű, 1956 július 25-én elsüllyedt olasz buvárhajóban rekedt négy milliárd dollár értékű ékszereket.

a kincskereső békaemberek augusztus 8-a óta próbálkoztak, vállalkozásukra csaknem 450 000 dollárt költöttek. kiderült, hogy a tenger mozgása, az azóta lezajlott viharok teljesen szétszaggatták a kincset magában rejtő kabint, s a csábitó ékszereknek valószínűleg örökre nyoma veszett. /afp/

kk. 12. angol-spanyol incidens

se/sp/e sn

london-madrid, 1973. augusztus 18. /mti/

anglia pénteken tiltakozott a spanyol kormánynál amiatt, hogy egy spanyol parti őrnaszád pénteken rálőtt egy gibraltár felé tartó brit yachtra. a spanyol külügyminisztérium máris válaszolt, s leszögezte, hogy nem hajlandó vitát indítani az incidensről.

/folyt.köv./
9.20/e

- 9 -

9.35

kk. 12. /angol-spanyol...folyt./e

a spanyol haditengerészetügyi minisztérium pénteken a késő esti órákban közleményt adott ki az incidensről. eszerint egyik parti naszádjá rálőtt egy „valószínűleg csempészárut szállító”, brit yachtra, amely nem volt hajlandó megállni. „az angol yacht nemcsak hogy nem állt meg, hanem gyorsított gibraltár felé és egy gibraltár és tanger között naponta közlekedő hajó hatékony segítségével sikerült befutnia a gibraltári kikötőbe. az említett menetrend szerint közlekedő hajó elállta a spanyol naszád utját -, állapítja meg a közlemény.

egy brit külügyi szóvivő szerint a gibraltári hatóságok vizsgálatot indítottak az incidens ügyében. /afp, ap, upi/

kk. 13. francia nukleáris

se/sp/e sn p a p e e t e , 1973. augusztus 18. /mti/

előreláthatólag egy mirage-típusú francia vadászbombázóról oldják majd ki azt a kísérleti taktikai atombombát, amelyet a jövő héten robbantanak fel a mururoa korallzátonynál -, jelentette az ap a francia katonai körökhöz közelálló forrásokra hivatkozva.

a kanadai külügyminisztérium szóvivője pénteken a nemzetközi jog nyilvánvaló megsértésének nevezte azt, hogy francia hadihajók pénteken átkutatták a „greenpeace-3”, nevű kanadai hajót, és a vizsgálat közben megsebesítették david mc taggard kapitány szemét, úgyhogy kórházi kezelésre volt szükség.

feltételezések szerint hasonló átkutatás vár a „spirit of peace”, -re is, amely a minap hagyta el tahiti papeete kikötőjét mururoa felé. /ap, reuter, afp/

9.28/e

- 10 -

9.28

kk. 14. rövid hírek

se/sp/e sn

1973. augusztus 18. /mti/

n e w y o r k : szolidaritási nap

a fajüldözés felszámolására létrehozott különleges ensz-bizottság pénteken felszólította a világ valamennyi kormányát és nemzetközi szervezetét, tekintse 1973. október 11-ét a dél-afrikában politikai okokból bebörtönzöttek iránti szolidaritás napjának. a bizottság nemzetközi akciót sürget a börtönben szenvedők törvényes jogainak védelméért. /afp/

o t t a w a : vasutassztrájk

csaknem egy hónapja tart a kanadai vasutasok sztrájkja, amely megbénítja az ország vasuti forgalmát. szakszervezeteik követelik új kollektív szerződés aláírását, amely magasabb munkabért és jobb szociális feltételeket biztosít. a munkáltatók mindaddig elzárkóztak a követelések teljesítése elől. /taszsz/

i s l a m a b a d : árviz

több száz ember veszett az árba a múlt hetek hatalmas monszon-esőzése során pakisztánban -, közölte egy kormányzóvivő. többmillió lakost pestisjárvány fenyeget. bhutto pakisztáni miniszterelnök pénteken felkereste a természeti katasztrófa sújtotta vidékeket és pakisztán történelme legsúlyosabb árvizének nevezte a mostanit. /upi, reuter, ap/

b r e s t : bankrablók

a rendőrök azonosították azt a két gengsztert, aki péntek reggel kirabolt egy bresti bankot. feleségeik jelentették fel őket, nyilván anélkül, hogy tudták volna, mibe keveredtek a férfiek: az asszonyok „nyugtalankodtak”, amiatt, hogy férjük napok óta nem tért haza. a két gengszter, aki megölt egy rendőrt, most tuszként fogvatart három személyt: két férfit és egy asszonyt. több száz rendőr zárja körül azt a villát, ahová foglyaikkal együtt péntek délután menekültek. /afp, reuter/

/folyt.köv./

9.43/e

- 11 -

9.43

kk. 14. /rövid...folyt./e

mexikóváros - sanaa: esőzések

a mexikóban hét eleje óta tartó hatalmas esőzések 67 ember-életet követeltek áldozatul, több mint 15 ezren hajléktalanná váltak. a leginkább sújtott vidék encarnacion de diaz, jalisco államban.

negyvenen veszítették életüket az észak-jemeni határvidékeken is, ahol szintén régóta nem tapasztalt felhőszakadás pusztított. számos lakóház teljesen rombadólt, több ezer ember vált hajléktalanná. /afp, reuter/

s a v a n n a h /georgia/: aiken

az egyesült államok-beli savannah-ban 84 éves korában elhunyt conrad aiken pulitzer-díjas költő. /ap/

s e n d a i /japán/: földrengés

kisebb erősségű földrengéseket észleltek szombatira virradóra a japáni honshu és hokkaido több részén. a szeizmikus mozgás epicentruma a hokkaido déli részén fekvő urakawa-tó vidékén volt. /kyodo/

c a s a g r a n d e /arizona/: mentés

a mentőosztagok emberfeletti küzdelmet vívnak a lángokkal az arizonai casa grande rézbányájában. a bányaomlás után keletkezett tűz következtében két bányász rekedt a vájatokban. /ap/

c l a r k s o n /michigan/: tom jones

nyolcezer rajongójának hangorkánjában lépett ismét színpadra a michigani clarksonban tom jones híres beat-énekes. az előző esti koncert botrányba fulladt, mert tom jones feldühödött a hangosító berendezés „tréfái” miatt: megnyitotta a tüzoltó csapokat, lehajította az emelvényről a mikrofont és a közönségre rugdosta a virágokat. a mostani bemutatkozás már jobban sikerült. /ap/

9.48/e

- 12 -

10.40

kk. 15. moszkvai békekongresszus - peru

is/uj/e sn

L i m a , 1073. augusztus 18. /mti/

asunción caballero mendez, a perui-szovjet kulturális kapcsolatok társaságának elnöke, a moszkvai békekongresszus munkáját előkészítő országos bizottság elnöke nyilatkozatot adott a taszsz tudósítójának. megállapította: „a békeszerető erők moszkvai világkongresszusa rendkívül nagymértékben hozzájárul a népeknek a feszültség enyhítéséért és tartós békéért folytatott harcához. meggyorsítja a hidegháború korából a békés egymás mellett éléshez, valamint az államok gazdasági és kulturális fejlődése érdekében történő kölcsönös együttműködéshez való átmenetet.,,

mendez kifejtette, hogy az szkp által folytatott Lenini békeszerető külpolitikát a világ népei nagy rokonszenvvel fogadják. a béke és együttműködés megszilárdítása megfelel a perui nép leghőbb vágyainak és a teljes függetlenségre, valamint a szociális haladásra irányuló törekvéseinek is. a perui nép tanuja annak a felbecsülhetetlen segítségnek, amelyet a szocialista közösség államai nyújtanak nemzeti függetlenségükért küzdő országoknak.

az elnök ezután elmondta, hogy a perui országos előkészítő bizottság többféle rendezvényt szervez a békeharcosok sorainak további megszilárdítása érdekében. augusztus végén limában konferenciát tartanak számos latin-amerikai ország képviselőinek részvételével. /taszsz/

kk. 16. géprabló - libia

hf/hf/e sn

k a i r ó , 1973. augusztus 18. /mti/

libia szombaton hivatalosan bejelentette, hogy a mea légitársaság boeing repülőgépének eltérítője, mohammed ahmed altuni, libiai állampolgár.

a tripoli rádió, a hivatalos libiai hírügynökséget idézve közölte, a 38 éves altuni a libiai zentanban született, s az utóbbi években egy biztosító társaság alkalmazottja volt. a géprabló anyja újságírónak elmondta, hogy fia lelkiileg mindig labilis, kiegyensúlyozatlan volt, s több alkalommal kezelték „krónikus elmebántalommal.,, /reuter, afp/

10.22/e

- 13 -

10.40

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk. 3. sz. hírünk /déry regénye.../ 1. bekezdésének
9.-10. sorában a név helyesen:

/mti/ ,,g.a. ur x-ben,,

11.00/e

kk. 17. brazilia - censura

mj/mj/e sn rio de janeiro, 1973. augusztus 18./mti/

a brazil katonai rezsím pénteken újabb három film vetítését
tiltotta be. a szóbanforgó francia, olasz és brazil filmek álli-
tóltag ,,aláássák brazilia erkölcsét és szokásait,,. egy másik
brazil film vetítési tilalmát nemrég oldották fel, mivel az egy
ndk-beli nemzetközi filmfesztiválon nagydíjat nyert.

a brazil tömegtájékoztatási szerveket egyébként évek óta
szigorú censura sújtja. a szövetségi rendőrség bizottságot léte-
sített a sajtó és a rádió anyagainak, továbbá a filmgyártás al-
kotásainak előzetes ellenőrzésére. /prensa latina/

kk. 18. argentina

mj/mj/e kd buenos aires, 1973. augusztus 18./mti/

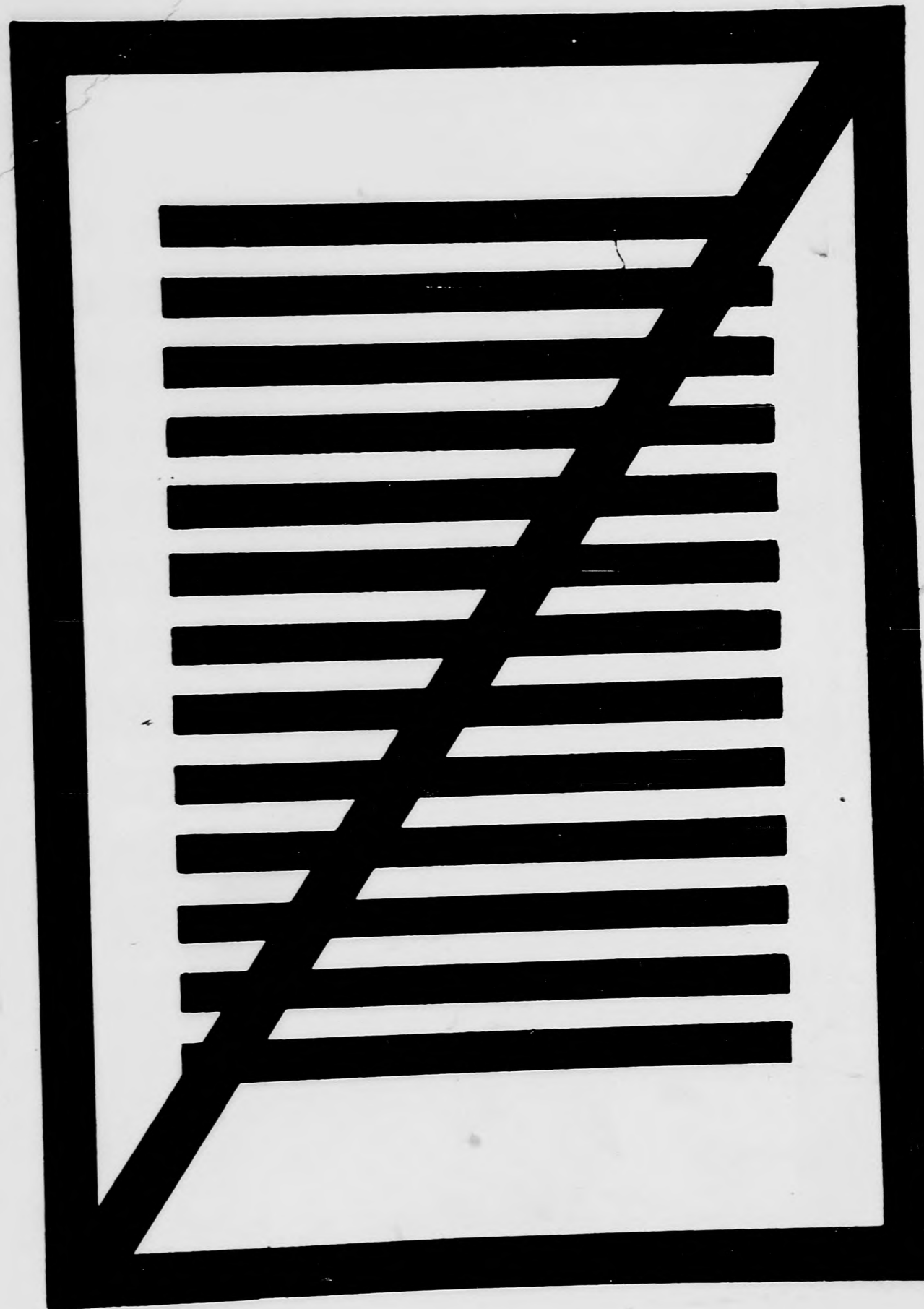
az argentin kormány megtette az első lépéseket az országban
mind veszélyesebb méreteket öltő emberrablások megfékezésére. be-
nito llambi belügyminiszter elnökletével ülést tartott az a külön-
leges bizottság, amelynek tagjai a tartományi rendőrfőnökök, az
igazságügyminisztérium képviselői, a hadügyminisztérium és a csend-
őrség megbízottai.

a la razón című lap jelentése szerint a bizottság hathatós
intézkedéseket dolgoz ki az emberrablók elleni fellépésre. az
idén argentinában több mint száz személyt - főként vagyonos em-
bereket és rokonaikat, valamint a korábbi rezsím idején kegyet-
lenkedő rendőrtiszteket és katonákat - raboltak el. /prensa
latina/

11.50/e

- 14 -

1200

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai kk. 3. sz. hírünk /déry regénye.../ 1. bekezdésének
9.-10. sorában a név helyesen:

/mt1/ „g.a. ur x-ben,,

11.00/e

kk. 17. brazilia - cenzura

mj/mj/e sn rio de janeiro, 1973. augusztus 18./mt1/

a brazil katonai rezsim pénteken újabb három film vetítését
tiltotta be. a szóbanforgó francia, olasz és brazil filmek álli-
tólag „aláássák brazilia erkölcsét és szokásait,,. egy másik
brazil film vetítési tilalmát nemrég oldották fel, mivel az egy
ndk-beli nemzetközi filmfesztiválon nagydíjat nyert.

a brazil tömegtájékoztatási szerveket egyébként évek óta
szigorú cenzura sújtja. a szövetségi rendőrség bizottságot léte-
sített a sajtó és a rádió anyagainak, továbbá a filmgyártás al-
kotásainak előzetes ellenőrzésére. /prensa latina/

kk. 18. argentina

mj/mj/e kd buenos aires, 1973. augusztus 18./mt1/

az argentin kormány megtette az első lépéseket az országban
mind veszélyesebb méreteket öltő emberrablások megfékezésére. be-
nito llambi belügyminiszter elnökletével ülést tartott az a külön-
leges bizottság, amelynek tagjai a tartományi rendőrfőnökök, az
igazságügyminisztérium képviselői, a hadügyminisztérium és a csend-
őrség megbizottai.

a la razón című lap jelentése szerint a bizottság hathatós
intézkedéseket dolgoz ki az emberrablók elleni fellépésre. az
idén argentinában több mint száz személyt - főként vagyonos em-
bereket és rokonaikat, valamint a korábbi rezsim idején kegyet-
lenkedő rendőrtiszteket és katonákat - raboltak el. /prensa
latina/

11.50/e

- 14 -

R 1200

kk. 21. rövid hírek

se/is/uj/e kd

1973. augusztus 18./mti/

new york : rendőrterror

kegyetlen rendőrterrorral alkalmaznak a kaliforniai sztrájkoló mezőgazdasági munkások ellen, akik azért szüntették be munkájukat, mert munkáltatóik nem hajlandók meghosszabbítani munkaszerződéseiket. a rendőrség az utóbbi napokban több ízben tüzet nyitott a sztrájkőrökre. cesar chaves, a mezőgazdasági dolgozók egyesült szakszervezetének elnöke tiltakozott a brutális rendőrakciók ellen. /taszsz/

washington : rák

az utóbbi hetven évben a rák a hatodik helyről a második helyre ugrott a halálos betegségek listáján az egyesült államokban, s jelenleg minden hatodik haláleset okozója. 1972-ben mintegy 610 000 rákos megbetegedést állapítottak meg és egymillió embert kezeltek rosszindulatu daganattal. /taszsz/

genf : de sica kórházban

vittorio de sicát, a híres olasz filmrendezőt pénteken egy genf melletti kórház idegsebészeti osztályára szállították. a neves művészt egy sor klinikai vizsgálatnak vetik alá, ezek eredményét néhány nap múlva közlik. értesülések szerint állapota kielégítő. /ansa/

varsó : ujságírók

befejezte varsói látogatását a szovjet ujságírószövetség küldöttsége, amelyet a lengyel ujságírók szövetsége hívott meg. a két szövetség közötti együttműködés fejlesztését vitatták meg. /taszsz/

roma : letartóztatások

a nápolyi rendőrség kábítószer-rejtegetés és értékesítés vádjával pénteken letartóztatott hat amerikai haditengerészt. másfél kiló marihuanát és több mint kétezer kokain-tablettát találtak náluk. /taszsz/
/folyt.köv./
13.02/e

- 16 -

FE 13'15

kk. 21. /rövid...folyt./e

georgetown : béke

cheddi jagan, a guayanaei népi haladó párt első titkára vezeti azt a küldöttséget, amely moszkvában résztvesz a béke világkongresszus októberben kezdődő értekezletén. jagan egyben tagja a konferencia nemzetközi előkészítő bizottságának is. /prensa latina/

san salvador : tartálykocsi

pénteken san salvadorban lefordult az utról egy tartálykocsi, egy házsor mögé gördült és ott felrobbant. négy embert megölt, köztük három gyermeket, akik a domboldalon játszottak. tizen súlyos égési sebeket szenvedtek. /ap/

monterrey /mexikó/: szerencsétlenség

legkevesebb tizenöt ember vesztette életét, negyven pedig megsebesült a mexikói monterrey közelében, amikor egy autóbusz összeütközött egy személygépkocsival, majd beléjük rohant egy tartálykocsi. a kiömlő gázolaj lángalobbant, a busz legtöbb utasa a tűzben lelte halálát. /ap/

valrea /franciaország/: picasso

Picasso harminc metszetét és könyomatát ellopták szombatra virradóra a franciaország valreas egyik kiállításáról. a rendőrség félmillió francia frankra becsüli az alkotásokat. /ap/

...-

kk. 22. lip-ügy

ds/e kd

párizs, 1973. augusztus 18. /mti/

franciaországban pénteken is sokhelyütt munkabeszüntetéssel fejezték ki a különböző üzemek és vállalatok dolgozói szolidaritásukat a lip-gyár dolgozóival. az humanité szombati vezércikkében hangsúlyozza, hogy a szolidaritási akció valóban új, eddig nem tapasztalt arányokat öltött. azt lehetne mondani - írja a lap -, hogy a lip-gyár dolgozóit maga a nép veszi védelmébe a tőkéssekkel és a kormánnyal szemben. /folyt.köv./
13.30/e

- 17 -

FE 13'40

kk. 22. /lip...folyt./e

figyelemreméltó, hogy a francia rádió és televízió dolgozóit tömörítő szakszervezetek arra szólították fel a rádió és a televízió egész személyzetét, hogy augusztus 23-án egésznapos sztrájkkal fejezzék ki szolidaritásukat a lip-gyár dolgozóira és tiltakozzanak az ellen, hogy a besançonba küldött újságírókat a rendőrség brutálisan megakadályozza hivatásuk teljesítésében. a francia újságírók között ugyanis általános felháborodást keltett, hogy amikor a gyár közelében lezajlott tüntetések során összecsapásokra került sor a tüntetők és a rendőrök között, a tüntetésről tudósítani igyekvő újságírókat a rendőrök brutálisan bántalmazták és hármat közülük őrizetbe is vettek.

charbonnel iparfejlesztési miniszter - nyilván az országos szolidaritási mozgalom hatására - legújabb nyilatkozatában, amelyet a figaro szombat reggeli száma közölt, már „lágyabb hangot” enged. azt hangsúlyozta, hogy a kormány elő akarja segíteni a tárgyalások útján való megoldást, s nem ragaszkodik mereven korábbi javaslataihoz, hanem hajlandó „eredeti és új megoldási formákat”, is figyelembe venni.

kk. 23. ecuadori kp

mj/nm/e kd guayaquil, 1973. augusztus 18. /mti/

guayaquilben az elmúlt napokban ülést tartott az ecuadori kommunista párt központi bizottsága. a tanácskozáson hozott határozatok hangsúlyozzák, hogy ecuadorban éleződik a dolgozók osztályharca, erősödik az imperializmus és a nemzeti oligarchia újabb támadása elleni fellépés. a központi bizottság ülésén elemezték a kormányban a nemzeti kinevezéseket, az ország szuverenitása védelmében hozott pozitív intézkedéseit, de rámutattak a tevékenység nem kellően aktív jellegére.

az ecuadori kp központi bizottsága nagyra értékeli a nemzetközi enyhülésben történt jelentős előrehaladást és mélyszélesen egyetért a szocialista országok, és mindenekelőtt a szovjetunió, az szkp által sikeresen folytatott békés lenini egymás mellett élési politikával.

határozat született a chilei dolgozók támogatásáról a reakciós kísérletek ellen vívott harcukban és az uruguayi nép iránti szolidaritásról. az ecuadori kommunisták üdvözlik a kubai szocialista építés legújabb sikereit, és szolidaritásukat nyilvánították a latin-amerikai és más népeknek a függetlenségért, szuverenitásért vívott harca iránt. /taszsz/

13.57/e

- 10 -

14.05

kk. 24. nixon - angliai visszhang

pk/e kd

l o n d o n , 1973. augusztus 18.

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

nixon elnök nyugat-európai körútjának washingtoni hírét londonban - a sajtó jelzése szerint - fagyosan fogadták. az uralkodó benyomás az, hogy az amerikai elnök a nyugat-európai kormányok megkérdezése nélkül, egyoldalúan döntött. az angol sajtó, amely ellenségesen kommentálta nixon elnöknek a watergate-ügyről elhangzott beszédét, most egybehangzón azzal tudtatta meg lesújtó megállapításait, hogy a nyugat-európai körút bejelentése is nixon belpolitikai helyzetének megerősítésére szolgál.

a hivatalos angol körök a szokásos óvatossággal jártak el és aláhúzták, hogy a hírt nem veszik protokolláris érvényű bejelentésnek. a londoni politikai közangulat szerint a nyugat-európai nixon-körut bejelentése készületlenül érte a whitehallt és a többi közös piaci kormányt, amelyek néhány hónappal ezelőtt hűvösen fogadták a nato „ujjjáélesztését”, - valójában az amerikai katonai, pénzügyi és gazdasági érdekek rendezését - szolgáló terveket.

londonban emlékeztetnek rá, hogy az egyesült államok iránt követendő irányvonalat a kilencek még nem egyeztették és - mint a daily telegraph írta - amikor nixon látogatásának előkészítésére kissinger a jövő hónapban felkeres őt nyugat-európai fővárost, látni fogja, hogy még mindig csak külügyi tisztviselői szinten foglalkoznak a nixon fogadásával kapcsolatos különböző elképzelésekkel. a jobboldali lap szerint az angol kormány sem rajong azért, hogy nixon előkészítetlen látogatást tegyen, bár ha az elnök a kilenceket csúcserővel megtartására akarná rávenni, londoni kíséretének a bajból nixont és hozzájárulna ehhez a vitatott tervhez.

14.10/e

- 19 -

14.25

kk 25. argentin kp

mj/mj gi kd b u e n o s a i r e s, 1973. augusztus 18./mt1/

az argentin kommunista párt vezető szerveinek közlése szerint a szövetségi rendőrség egyes tagjai a kormány biztosítékainak figyelmen kívül hagyásával a párt több tagját órákon át fogva tartották. mint a kp sajtóértekezletén buenos airesben elmondották: az ifjúkommunista szervezet aktivistáit propaganda munka végzése közben vették őrizetbe, néhányukat ütlegelték is, majd hamis tanuvallomás aláírását akarták kicsikarni belőlük.

a rendőrség ügynökei „felsőbb utasításra”, hivatkoztak, de nem jelölték meg a parancsot kiadó szervezet, illetve személy nevét. a kommunista párt a kormány közbelépését kérte és hangoztatta, „a kormány minden biztosítékot megadott kongresszusunk megtartásához és reméljük, hogy be is tartja azokat,„. /prensa latina/

--

kk 26. difk - kambodzsza

/gi kd s a i g o n, 1973. augusztus 18. /mt1/

a kétoldalu katonai vegyesbizottságban lévő difk-küldöttség szokásos szombati sajtótájékoztatóján ismertették a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány külügyminisztériumának nyilatkozatát, amely határozottan elítéli a thieu-rezsím amerikaiak bátorította kambodzsai intervencióját.

a nyilatkozat rámutat, hogy saigon, amikor „khmer származású vietnami önkénteseket”, küld a bukás szélén álló lon nol-rezsím megmentésére, megsérti a párizsi egyezmények laosz és kambodzsza szuverenitását, területi épségét és függetlenségét védelmező 20. cikkelyét, valamint a párizsi nemzetközi vietnam-értekezlet záróokmányának ugyanilyen értelemben rendelkező 8. cikkelyét.

a difk leszögezi: washingtonnak és saigonnak együttesen kell majd viselnie a felelősséget azokért a cselekményekért, amelyeket kambodzsában elkövetnek. a dél-vietnami köztársasági ideiglenes forradalmi kormányának eltökélt szándéka, hogy támogatja kambodzsza népének „amerika-ellenes harcát, egészen a végső győzelemig,„.

/folyt. köv./

15,50/gi

- 20 -

1600

kk 26. /difk - ... 1. folyt./gi

a „khmer származású vietnami önkéntesek”, toborzása egy kambodzsai hazaáruló, a szihanuk-korszakban távollétében elítélt son ngoc thanh műve. a saigoni sajtó élénken tárgyalja az ügyet, s még szokásos óvatosság mellett is közread olyan értesüléseket, hogy az „önkéntesek”, amerikai szállítóeszközökön, s természetesen: amerikai zsolddal kerültek kambodzsába. a hivatalos saigon ugyanakkor azt állítja: nem tud a son ngoc thanh-féle toborzásról. a tagadó nyilatkozatokat mindenestre nem túl kategórikus formában fogalmazzák, mégpedig egyes megfigyelők szerint azért, hogy a találgatásoknak tápot adva fölmerjék a közvélemény és a világ reagálását. az intervenciót tagadó, s ugyanakkor hozzá indokokat kereső kettős játék más vonalon is folyik: saigon azt állítja, hogy az amerikai bombázások beszüntetése után a kambodzsával határos tartományok biztonsága veszélyben forog - amit ugymond nem lehet tétlenül - szemlélni.

--

kk.27. külpolitikai híreink jegyzéke 1973. augusztus 18-án 16.00 óráig

fp/rá/a/pi

1973. augusztus 18.

1. várható
 2. heti várható/ szerk.táj/
 3. déry-regény
 4. indopak
 5. skylab
 6. közel-keleti hírek
 7. pravda - izraeli politika
 8. chile
 9. indokina
 10. algiri csucs
 11. kincskeresők
 12. angol-spanyol incidens
 13. francia nukleáris
 14. rövid hírek
- new york: szolidaritási nap
ottawa: vasutassztrájk
iszlambad: árvíz
brest: bankrablók
mexikóváros: sanaa: esőzések
savannah: aiken
sendai: földrengés
casa grande: mentés
clarkson: tom jones

/folyt.köv./
16.05/a

- 21 -

1645

kk.27. külpolitikai....folyt./-a

15. moszkvai békekongresszus - peru
16. géprabló libia
17. brasília- cenzura
18. argentina
19. bresti banditák
20. venezuela - kuba /szerk.táj/
21. rövid hírek
new york: rendőrterror
washington: rák
genf: de sica
varsó: újságírók
római letartóztatások
georgetown: béke
san salvador: tartálykocsi
monterrey: szerencsétlenség
valreas: picasso
22. lip-ügy
23. ecuadori kp
24. nixon- angol visszhang
25. argentina kp
26. difk-kambodzsa
27. hirjegyzék

..-

kk 28. harrier

pk gi pi

L o n d o n , 1973. augusztus 18.

patak károly, az mti tudósítója jelenti:

az angol közvélemény megdöbbenve fogadta azt a washingtoni hírt, hogy spanyolország - amely gibraltár miatt az utóbbi időben ismét sok gondot okoz a brit diplomáciának - angol gyártmányu harci repülőgépeket vásárol, amerikai közvetítés-sel. az amerikai haditengerészet összesen 110 harrier típusu, helyből felszálló sugárhajtásu gépet rendelt az angol hawker siddeley művektől, s ebből a kontingensből ad tovább nyolc gépet spanyolorzágnak. az amerikai hadügyminisztérium szerint ezzel az ügylettel kapcsolatban kiegészítették az angol-amerikai szerződéseket. az említett géptípus kikísérletezéséhez az amerikai kincstár is hozzájárult.

/folyt. köv./

16,35/gi

- 22 -

1650

kk 28. /harrier ... 1. folyt./gi

az amerikai viszonteladás következtében az a különleges helyzet áll elő, hogy angol fegyverek fenyegetik a gibraltári angol érdekeket. sőt, a spanyol fegyveres erők előbb jutnak hozzá a harrier-gépekhez, mint az angol légierő. három hete ugyanis lord carrington hadügyminiszter még azt mondta, hogy egyelőre nem határoztak arról, megvásárolják-e a darabonkint másfél millió fontba kerülő harrierek az angol fegyveres erők számára. a spanyolok már 1975-ben harriereket használhatnak repülőgépanyahajójukon.

a munkáspárt hadügyi szóvivője, fred peart szombaton kijelentette: az ellenzék tiltakozik a harrierek átjatszása ellen. spanyolország még csak a nato-nak sem tagja. külön nehézséget okoz a spanyol kormány gibraltári politikája - mondta peart.

..-

a szerkesztőségek tájékoztatására!

kk.29. rudé právo - 1968-as évforduló

fn/a/pi

p r á g a , 1973. augusztus 18. /mti/

a szocialista építőmunka legutóbbi eredményeiről ir szombati számában a rudé právo a testvérországok 1968-as internacionalista segítségnyújtásának közelgő ötödik évfordulója alkalmából.

a lap vezércikkében megállapítja, hogy éppen a szocialista országok békeprogramjának megvalósítása közben, a haladó és a reakciós erők harcának fényében mutatkozik meg teljes élességében, milyen súlyosan fenyegette a csehszlovák nép életbevágóan fontos érdekeit az ellenforradalmi erők 1968-1969-es kísérlete a szocialista fejlődés megfordítására, a kapitalista rendszer visszaállítására. az akkori események tárgyilagos elemzése bizonyítja, hogy a legközelebbi szocialista szövetségeseink időben nyújtott internacionalista segítsége nélkül vereséget szenvedett volna a munkáshatalom és a dolgozó nép. ennek pedig beláthatatlan következményei lettek volna nemcsak csehszlovákia, hanem az európai béke szempontjából is. veszélyeztette volna a szocializmus pozícióit és megkárosította volna az egész nemzetközi forradalmi munkásmozgalmat.

az ellenforradalmi erők veresége és a konszolidáció után jelentősen sikeresen teljesülnek a fejlett szocialista társadalom építésének igényes feladatai.

/folyt.köv./
16.40/a

- 23 -

1400

kk.29./ rudé právo.....szerk.táj./ folyt./-a

az elért eredmények fő forrása - állapítja meg a cskp lapja - a pártnak a lakosság széles rétegeivel kialakított szoros kapcsolata, a kommunisták eszmei, szervezeti és akcióegységének további megszilárdulása. ám valamennyi vitathatatlan társadalmi és gazdasági siker egyidejű alapja a szocialista öntudat növekedése volt. a marxista-leninista politika gyakorlati megvalósítása szolgálja a legmeggyőzőbb érveket a kispolgári maradványok és az antikommunista propaganda elleni harchoz. a csehszlovákiai válság megmutatta, hogy az antikommunista propagandának kedvező teret biztosít a társadalmi-gazdasági mozgás dinamizmusának elvesztése, valamint a társadalmi gyakorlatban jelentkező ellentmondások elégtelen megoldása. világosan beigazolódott, hogy nem fejlesztendő alkotóan a marxista-leninista társadalmi öntudat, ha egyidejűleg nem küzdenek le valamennyi idegen nézetet, mindenekelőtt pedig a fő veszélynek számító jobboldali opportunizmust és revizionizmust.

a rudé právo egy másik cikkében zdenek horeni főszerkesztő - helyettes rámutat: nem kívánjuk titkolni, hogy vannak problémáink. sem magunknak, sem másoknak nem akarunk port hinteni a szemébe. nem felejti el a keserű tanulságokat, sem pedig a közöttünk élő reakciókat. tudjuk, hogy szorít a cipő. helytelen lenne tagadni, hogy olyan fogyatékoságokkal kell megküzdenünk, amelyeket a tapasztalatlanság és az ostobaság okoz. dolgainkat nem tekintjük teljesen megnyugtatóknak, s nem ittasulunk meg a sikerektől. éppen ellenkezőleg: a cskp józan, tárgyilagos, és kritikus módon elemzi a helyzetet és ennek alapján mozgósítja társadalmunkat újabb feladatok elvégzésére./flesch/

kk.30. a kubai sajtó augusztus 20-ról

kf/a/pi h a v a n n a , 1973. augusztus 18. /mti/

alkotmányunk ünnepe alkalmából a kubai sajtó sok cikkben, képes riportban foglalkozik a szocialista magyarországgal. a „bohemia„ című népszerű hetilap pénteki száma tíz oldalas riportot közöl alkotmányunk születésének történetéről, népünk sikereiről., a magyarokkal 73-ban „című írás képekkel, grafikonokkal illusztrálva ad áttekintést a magyar élet leglényegesebb területeiről. visszaemlékezik fidel castro múlt évi magyarországi látogatására, a magyar-kubai kapcsolatok fejlődésére.

a havannai televízió pénteken este félórás filmet sugárzott a budapestiek életéről, a főváros nevezetességeiről. a halásznői és kisköztői munkások lapja az újpesti hajógyárról közöl képes riportot.

17.05/a

- 24 -

kk.31. afganisztán

hb/er/a/pi

k a b u l , 1973. augusztus 18. /mti/

afganisztán különböző körzeteiben tüntetéseket és tömeggyűléseket tartanak a köztársasági rendszer támogatására.

mint a baktar afganisztáni hírügynökség közölte, kunduz városában pénteken nagygyűlést rendeztek, s ezen valamennyi szónok felszólította a lakosságot, támogassa a köztársasági rendszer intézkedéseit, amelyek a néptömegek életszínvonalának emelését szolgálják.

a fővárosban és más városokban a hatóságok szigorúan ellenőrzik az élelmiszerek és közszükségleti cikkek árát.

az afganisztáni sajtó az ország jövőbeli fejlődésével foglalkozó cikkeket közöl. mint a dzsumhurija című fővárosi lap hangsúlyozza, az új afganisztáni társadalomban diadalra kell jutnia az igazságosság, egyenjogúság és együttműködés elvének., szent kötelességünk megvédelmezni a köztársaságot a reakciós erők mesterkedéseitől., - hangoztatja az ujság./taszsz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a sun című karachi lap közlése szerint a múlt héten államcsíny kísérletet meg afganisztánban daud köztársasági rendszer ellen. az államcsíny kísérletre a biztonsági szervek derítették fényt. mohammed arif tábornokot, a puccskísérlet szervezőjét és 18 másik tisztet letartóztattak. /afp/

kk.32. ciprus

csr/kcs/a/pi

n i c o s i a , 1973. augusztus 18./mti/

a ciprusi dolgozó nép haladó pártjának/akel/ központi bizottsága plenáris ülésen vitatta meg az ország politikai helyzetét és a rend helyreállítását célzó intézkedéseket. ezekiel papajoannu, a párt főtitkára hangsúlyozta, hogy a kormány ura a helyzetnek, és makariosz elnök pozíciója szilárd. a ciprusi nép örömmel üdvözli a biztonsági erők sikereit a terrorista csoportok felszámolásában, s maradéktalanul támogatja az elnököt és kormányát.

/folyt.köv./
17.35/a

- 25 -

1820

k.32./ ciprus....folyt./-a

a párt főtitkára azonban figyelmeztetett arra, hogy nem szabad lebecsülni a ciprust fenyegető veszélyt, és még határozottabb intézkedéseket kell hozni a törvénytörők ellen. rámutatott, hogy a jobboldali erők összeesküvése közvetlenül összefügg bizonyos körök arra irányuló törekvéseivel, hogy felosszák és nato-támaszponttá változtassák a szigetországot. megerősítette, hogy pártja a demokratikus rend helyreállításáért küzd, elítéli a terroristákat, és támogatja a török és a görög közösségek tárgyalásait.

ezekiel papajoannu hangsúlyozta: a nemzetközi feszültség enyhülése, a szocialista és a kapitalista országok közötti békés együttműködés fejlődése előmozdítja a ciprusi nép harcát., a szocialista országok, élükön a szovjetunióval, az el nem kötelezett országok és az összes szabadságszerető népek támogatnak bennünket - mondotta.

ciprus különböző városaiban és falvaiban a biztonsági erők a múlt héten sikeres razziasorozatot hajtottak végre. körülbelül husz terroristát vettek őrizetbe, fegyvereket, lőszert és fontos dokumentumokat foglaltak le; 400 dokumentum és fénykép tartalmaz terhelő bizonyítékokat 26 összeesküvő ellen. Limassolban, ahol grivasz tábornok főhadiszállását feltételezik, pénteken hét terroristát tartóztattak le.

az afp francia hírügynökség értesülése szerint ciprusi kormánykörökben nyugtalanságot kelt az a hír, mely szerint grivasz tábornok terroristá szervezetének tagjai között sok görög tiszt van, akik 1971-ben jöttek a tábornokkal ciprusra. a hír szerint belőlük áll a terrorszervezet vezérkara. állítólag a ciprusi görög hadsereg egyes katonatisztjei is közvetlen kapcsolatban állnak grivasz szervezetével./taszz, adn, reuter, afp/

kk.33. indopak - 2.

csr/rá/a/pi

u j d e l h i , 1973. augusztus 18./mt1/

az indiai és a pakisztáni küldöttség szombaton délelőtt és délután új delhiben összesen négy és fél órát tanácskozott az 1971-es háború óta függőben lévő problémákról. az előreláthatóan néhány napig tartó megbeszélés-sorozatot hétfőn folytatják. /folyt.köv./

17.45/a

1825

- 26 -

kk.33./ indopak-....folyt./-a

narain hakszar, az indiai küldöttség vezetője újságíróknak adott nyilatkozatában hasznosnak nevezte a szombati tanácskozást. a pakisztáni küldöttség a délutáni megbeszélést nem kommentálta, de a reuter-iroda értesülése szerint mindkét fél bizik abban, hogy a tanácskozás eredményeként végül sor kerülhet a hadifoglyok és az őrizetbe vett polgári személyek cseréjére.

aziz ahmed pakisztáni államminiszter és a vezetése alatt álló küldöttség este vasóra keretében nemhivatalos tárgyalást folytatott indiai vezetőkkel. /ap, reuter/

kk.34. görög politikai foglyok

hb/er/a/pi

p á r i z s , 1973. augusztus 18. /mt1/

a görögországi korfu szigetén rettenetes börtönviszonyok között sínylőddő politikai foglyok kiáltványt juttattak el a le monde című párizsi laphoz, s ebben beszámolnak fogvatartásuk elviselhetetlen körülményeiről.

a még 1830-ban épített egyszemélyes celláik sirkamrákra emlékeztetnek. nem fekvőhelyen, hanem a falba illesztett betonlapokon alusznak. sokan közülük súlyos betegek. az orvosi ellátás színvonala rendkívül alacsony. a börtön vezetősége tovább korlátozza a hozzátartozók és ügyvédek amúgy is ritkán engedélyezett látogatásait.

a nemzetközi vöröskereszt - emlékeztet a politikai foglyok kiáltványa - már 1970-ben követelte, hogy szüntessék meg a korfu szigetén létesített börtönt, a politikai foglyok börtönviszonyait még a görög igazságügyminisztérium magasrangú tisztviselői is elviselhetetlennek minősítették.

a görög hatóságok, amelyek semmibe veszik a világ közvéleményének követeléseit, saját politikai ellenfeleik fizikai megsemmisítésére és mindazok elrettentésére törekednek, akik fellépnek a mostani rezsim ellen - hangsúlyozza a kiáltvány. -/taszz/

18.45/a

- 27 -

1910

kk 35. chile - 2.

lb/er gi pi s a n t i a g o, 1973. augusztus 18. /mt1/

santiagoóban szombaton délelőtt a chilei főváros asszonyai hatalmas tömegfelvonulással tiltakoztak a szállítványzók törvénytelen sztrájkja ellen. a felvonulást záró nagygyűlésen az asszonyok teljes támogatásukat fejezték ki a népi egység kormánya iránt és felszólították, hogy kemény kézzel huzza keresztül az összeesküvők terveit és akadályozza meg a polgárháborút. számos felszólaló élesen elítélte a mireya baltra kommunista parlamenti képviselő ellen megkísérelt pénteki merényletet, valamint fasiszta elemeknek a chilei kp központi bizottsága székháza ellen intézett péntek esti támadását,

a kormány bejelentette, hogy szombaton délig a katonai biztosok több mint 2 500 teherautót koboztak el sztrájkoló tulajdonosaiktól. talca városában a fuvarozók 50 gépkocsit önként adtak át a katonai biztosnak.

a több mint három hete tartó és az ország gazdasági életének súlyos veszteségeket okozó sztrájk 45 000 autóbust és gépkocsit vont ki a forgalomból. /adn, reuter/

--

kk.36. indokina - vegyes

csr-/rá/a/pi 1973. augusztus 18. /mt1/

h a n o i

a vdk külügyminisztériuma szombaton nyilatkozatban utasította vissza a vietnami demokratikus köztársaság ellen irányuló újabb amerikai rágalmakat és fenyegetéseket. amint a külügyminisztérium szóvivője beszámolt róla, schlesinger amerikai hadügyminiszter pénteken újabb amerikai légbemvetéssel fenyegette meg a vdk-t. „ ezek az arcátlan rágalmak és fenyegetések elmentésük a párizsi vietnami békemegállapodással és a júniusi közös közleménnyel, - mutat rá a nyilatkozat. hangsúlyozza, hogy az egyesült államok illy módon próbálja félrevezetni a közvéleményt, és így szeretné álcázni az indokina országok belügyeibe való folytatódó beavatkozást.

a nyilatkozat emlékeztet arra, hogy az egyesült államok sorozatosan megsérti a vietnami megállapodás fontos előírásait. hátráltatja a laoszi ideiglenes nemzeti egységkormány megalakításáról folytatott tárgyalásokat, fokozza a phnom penh-i rendszernek nyújtott katonai segítséget és nem akadályozza meg a saigoni kormányzatot abban, hogy katonaságot csempésszen kambodzsába, továbbá arra készül, hogy a phnom penh rendszer megmentésére thaiföldi zsoldoscsapatokat vezényeljen kambodzsába. /vna/

x x x

/folyt.köv./
19.10/a

- 28 -

1920

kk.36. indokina....folyt./-a

dél-vietnam felszabadított övezeteiben a népi hatóságok nagy erőfeszítésekkel igyekeznek növelni a rizstermő területeket és fejleszteni az öntözőrendszert. az utóbbi három hónapban quang tri tartományban a hatóságok felhívására több mint huszezer paraszt vett részt a háboruban elpusztult öntözőberendezések helyreállításában és új csatornák építésében. tízezer hektárnyi rizsföldön indult el ennek eredményeként újra a termesztés és helyreállították a tartomány „felszabadulás” elnevezésű duzzasztógát-és csatornarendszerét. /taszsz/

h o n g k o n g

a kambodzsai tájékoztató iroda által szombaton kiadott összesítő jelentés szerint 1972. júniusa és 1973. júniusa között a kambodzsai felszabadító erők az ország dél-nyugati részében a lon nol-rendszer 45 000 katonáját tették harcképtelenné. ugyanabban az időszakban 8530 különböző fegyvert, közöttük ágyukat és aknavetőket, s 1600 tonna lőszert zsákmányoltak az ellenségtől. /afp/

p r á g a

a szakszervezeti világszövetség prágában kiadott nyilatkozatában arra szólította fel a világ szakszervezeteit, hogy szélesítsék ki a kambodzsai szolidaritási mozgalmat és követeljék, hogy az egyesült államok teljesen szüntesse meg a beavatkozását a kambodzsai belügyekbe. /taszsz/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

s a i g o n

az afp saigoni értesülése szerint az egyesült államok azt tanácsolta dél-vietnamnak, hogy ne indítson katonai intervenciót kambodzsában. az üzenetet néhány nappal ezelőtt a saigoni amerikai nagykövetség adta át thieu elnöknek.

/folyt.köv./
19.15/a

- 29 -

1920

kk.36./ indokina.....2.folyt./-a

a saigoni kormány, legalábbis egyelőre kerülni akar minden olyan akciót, amely kambodzsai beavatkozásnak tekinthető. saigoni diplomata véleménye szerint a dél-vietnami vezetők között nincs egyetértés a kambodzsai beavatkozás kérdésében: egyesek nem akarják, , elmulasztani az alkalmat, , mások ellenéznek mindenfajta kambodzsai kalandot. thieu elnök pillanatnyilag az intervenció ellenfeleinek táborába tartozik, de bizonyára módosítani fogja álláspontját, amennyiben észak-vietnam a saigoni pozíciók veszélyeztetése céljából megkísérli kiaknázni a kambodzsai helyzetet. /afp/

--

kk.37. közel-keleti hírek - 2

wm/kcs/a/pi

1973. augusztus 18. /mti/

b e i r u t

arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnöke szombaton moszkvából bagdadba érkezett -, jelöltette az iraki hírügynökség. arafat az universiade alkal- mából tartózkodott a szovjet fővárosban és ott a szovjetunió afro-ázsiai szolidaritási bizottságával folytatott megbeszélése- ket. az iraki hírügynökség semmiféle adatot nem közöl arafat bagdadi látogatásának jellegéről./upi/

k a i r ó

mahmud riad, az arab Liga főtitkára azt a reményét fejezte ki, hogy a szíriai-libanoni határ újbóli megnyitása új fejezetet jelent majd az arab népeknek az agresszió ellen folytatott harcában. kommentálva a határ megnyitásáról szóló döntést, riad hangsúlyozta, hogy az intézkedés örömmel tölt el minden arabot, aki szíven viseli az arab nép és az arab országok érdekeit. /mena/

t e l a v i v

galili izraeli tárcanélküli miniszter a televízióban bejelentette, hogy a munkáspárton belül megegyezés jött létre a megszállt területeken létesült települések és , megszerzett földek, , tekintetében követendő politikáról. a tel avivi rádió ezzel kapcsolatban arról ad hírt, hogy izrael 35 újabb település létrehozását tervezi az elkövetkező öt évben a megszállt arab területeken. a rádió tájékozott forrásokra hivatkozva úgy tudja, hogy regionális központok létesülnek majd a golan fennsík, a jordán völgyében és a gázai övezet legdélibb részében, rafah térségében. /reuter/

/folyt.köv./

19.45/a

20⁰⁰

- 30 -

kk.37./ közel-keleti....folyt./-a

b e i r u t

a libanoni katonai főügyész, emberrablás és mások szabadságának korlátozása, címén vádat emelt altuni ellen, aki csütörtökön tel aviv nemzetközi repülőtérén leszállásra kényszerítette a mea egyik gépét. beiruti lapjelentések szerint altuni ellen bírósági eljárást akarnak lefolytatni távollétében, libanon mérleget li annak lehetőségét is, hogy a libanoni-izraeli fegyverszüneti bizottság utjána altuni kiadatását kéri izraeltól./ap/

k a i r ó

az arab szállító munkások szövetségének főtitkársága péntek este tartott ülésén úgy határozott, hogy légikalózkodás miatt szankciókat hoz izrael ellen. a szövetség főtitkára szerint az intézkedések magukban foglalják a külföldi légitársaságokhoz intézendő felhívást, hogy szüntessék be izraelbe irányuló járataikat. a szövetség vasárnap újabb ülést tart az izrael ellen hozandó intézkedések megvitatására. /upi/

az afp athéni híre szerint az olympic görög légitársaság felkérte a különböző repülőterek hatóságait, tegyenek különleges intézkedéseket, hogy biztosítsák repülőgépei biztonságát. a társaság arra akarja felkészíteni a hatóságokat, hogy szembenézzenek minden eshetőséggel, tekintettel arra, hogy pireusz börtönében tartják fogva és szándékos emberölésért hamarosan bíróság elé állítják az athéni repülőtéren augusztus 5-én elkövetett merénylet tetteit./afp/

a szerkesztőségek tájékoztatására!

az al hadaf, a palesztinai népi felszabadítási front lapja szombati cikkében, fasiszta diktátornak, nevezi a libiai al-lamfót. a lap a demokráciáért és emberi jogok védelméért küzdő libiai bizottság nyilatkozatát közli, amely szerint kadhafi likvidálja rendszere ellenfeleit: az értelmiségiek és haladó személyiségek százait tartóztatták le, akiknek kiszabadítására az említett bizottság összarab akciót sürget. /upi, ap/

--

19.50/a

20¹⁰

- 31 -

kk.38. rövid hírek

hb/er/a/pi

1973. augusztus 18. /mt1/

moszkva: gierek

Edward Gierek, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára, aki az szkp központi bizottságának meghívására a Krimben üdült, üdülésének befejeztével Szombaton hazautazott. /taszsz/

varsó: közúti szerencsétlenség

Pénteken Gdansk mellett egy vasúti átjáróban összeütközött egy vonat egy munkásokat szállító autóbusszal. négy utas életét veszítette, 28 pedig súlyos sérüléseket szenvedett. a szerencsétlenség okainak kiderítésére vizsgálatot folytatnak. /pap/

moszkva: szülész-nőgyógyász kongresszus

Moszkvában a Kreml kongresszusi palotájában végetért a szülészek és nőgyógyászok nemzetközi kongresszusa, amely a világ 70 országából érkezett orvosok egy héten keresztül szakáguk időszerű problémáit vitatták meg. a következő szülész-nőgyógyász kongresszust 1976-ban rendezik Mexikóvárosban. /taszsz/

bonn: sztrájkok

Sikerrel fejeződött be kétezer nyugatnémet autóműszaki munkás sztrájkja a Düsseldorf közelében lévő Neussban. ugyanakkor még mindig nem tudott érvényt szerezni követeléseinek a Gelsenkirchener Kupfersbusch AG elnevezésű cég háromezer dolgozója, s ezért tovább folytatják sztrájkjukat. /taszsz/

19.55/a

- 32 -

2015

kk.39. tha:lmann

hb/rá/a/pi

Berlin, 1973. augusztus 18. /mt1/

Szombaton Buchenwaldban, az egykori fasiszta koncentrációs táborban megkoszorúzták Ernst Thälmannnak, a német és a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló vezetőjének emléktábláját. az ünnepségen résztvettek az ndk-beli pártok, valamint állami és társadalmi szervezetek képviselői. a számos külföldi delegáció között ott volt a szovjet, bolgár, csehszlovák, magyar, nyugatnémet, olasz és sok más küldöttség is, hogy lerója tiszteletét a német nép nagy fiának emléke előtt, akit 29 esztendővel ezelőtt - 1944 augusztus 18-án - Buchenwaldban bestiális módon meggyilkoltak a fasiszták. a Buchenwald közelében lévő Weimarban a dolgozók nagygyűlésen emlékeztek meg Ernst Thälmannról. a szombati Neues Deutschland ugyan csak Ernst Thälmann emlékének szentelte vezércikkét. /taszsz/

--

kk.40. Jan Szydłak és Niculescu-Mizil találkozója

már/a/pi

Varsó, 1973. augusztus 18. /mt1/

Paul Niculescu-Mizil, a román kp végrehajtó bizottsága állandó elnökségének tagja augusztus 6. és 18.-a között Lengyelországi üdülésen tartózkodott.

Niculescu-Mizil Szombaton Varsóban eszmecsere-t folytatott Jan Szydłakkal, a Lemp pb tagjával, a kb titkárával. kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik társadalmi-gazdasági fejlődésének időszerű kérdéseiről, s áttekintettek a lengyel-román együttműködés néhány problémáját.

--

kk.41. Chile - lemondás

csr/er/a/pi

Santiago, 1973. augusztus 18. /mt1/

A Chilei kormány főtitkársága Szombat délután közleményben jelentette be, hogy lemondott Cesar Ruiz Daniau tábornok közmun-ka-és szállításügyi miniszter, aki egyidejűleg a légierő főparancsnoki tisztségét is betöltötte. a tábornok katonai posztjáról is lemondott. Salvador Allende elnök elfogadta a kettős lemondást.

A kormány főtitkársága egyidejűleg azt is bejelentette, hogy Humberto Magliochetti repülő tábornokot nevezték ki közmun-ka-és szállításügyi miniszterré. a légierő új főparancsnoka Gustavo Leigh tábornok lett.

Megfigyelők a Chilei miniszter lemondását azzal hozzák összefüggésbe, hogy mineddig nem sikerült véget vetni a fuvarozó magán vállalkozók országos sztrájkjának. /afp, ap/

20.20/a

- 33 -

2015

kk.42. külpolitikai híreink jegyzéke 16,00 órától zárásig

a pi

1973. augusztus 18. /mti/

- 28. harrier
- 29. rudé právo - 1968-as évforduló /szerk. táj./
- 30. a kubai sajtó augusztus 20-ról
- 31. afganisztán
- 32. ciprus
- 33. indopak-2.
- 34. görög politikai foglyok
- 35. chile-2.
- 36. indokína - vegyes
- 37. közel-keleti hírek-2
- 38. rövid hírek
 - moszkva: gierek
 - varsó: közúti szerencsétlenség
 - moszkva: szülész-nőgyógyász kongresszus
 - bonn: sztrájkok
- 39. tha:lmann
- 40. jan szydak és niculescu-mizil találkozója
- 41. chile - lemondás
- 42. hírjegyzék

--

- v é g e -

21.00/a

2106

- 34 -

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: Lehel miklós
szerkesztették: sebestyén tibor
kopreda dezső
pirityi sándor

o

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i • k ü l f ö l d i h í r e k

1973. augusztus 19.

kk 1. bresti bankrablók

fp/md szb sn b r e s t, 1973. augusztus 19. /mti/

36 óras feszült alkudozás után vasárnapra virradóra megadta magát az a két francia bankrabló, akik brestben, egy 71 éves asszonyt tuszként foglyul ejtve egy villában barikádozták el magukat. a két 35 esztendőes férfi - mint jelentettük - kirabolt egy helyi bankot, majd menekülés közben lelőtt egy rendőrt, s ez után foglalta el az idős asszony által lakott villát.

a rendőrség szóvivője közölte, hogy az egyik férfi - nyilván belátva helyzetük kilátástalanságát - öngyilkosságot kísérelt meg, s ezután a másik ellenállás nélkül megadta magát a villába nyomuló rendőröknek. a fogságukban levő idős asszonynak az ijedségen kívül más baja nem esett. az öngyilkosságot megkísérlő rabló viszont kritikus állapotban volt, amikor kórházba szállították. /reuter/

--

kk 2. chile

fp/md szb sn s a n t i a g o, 1973. augusztus 19. /mti/

a chilei magánfuvarozók szervezete szombaton este ismét nyilvánosan elutasította a kormánynak a törvénytelen sztrájk beüzemelésére tett felhívását. a szakszervezet egyik hivatalos személyisége a közmunka- és szállításügyi miniszter szombati lemondását kommentálva megjegyezte ugyan, hogy a fontos poszton történt személycsere megnyithatja az utat az újabb tárgyalások előtt, de mindjárt hozzáfűzte, hogy a sztrájkot továbbra is folytatják.

/folyt.köv./

10.28/szb

10/1455

-1-